

Школска 2018/2019. година
Републичко такмичење ученика гимназија
и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

Други разред

Шифра: _____

1. Реши асоцијацију. Испод колона А, Б и В упиши решења (решења су наслови књижевних дела), а коначно решење на линију испод табеле (коначно решење је име и презиме писца).

А	Б	В
комедија	сатиричност	три (3) чина
Тоза	Јеротије Пантић	крај 19. века
људске мане и слабости	корупција	Срета Нумера
необразованост	драма	вереник

Коначно решење: _____

2. Повежи линијама ауторе и њихова дела. Једно дело је вишак.

Софокле	<i>Илијада</i>
Хомер	<i>Декамерон</i>
Антон П. Чехов	„Туга”
Марин Држић	<i>Антигона</i>
	<i>Новела од Станца</i>

3. Заокружи тачан одговор. Којој књижевној врсти припада народна песма „Женидба Милића Барјактара”?

а) митолошка песма	б) породична песма	в) обредна песма
г) народна балада	д) романса	ђ) љубавна песма

4. Прочитај следећи одломак и напиши на линији о ком књижевном правцу је реч.

Овај правац доминирао је између 1730. и 1780. године, највише у Енглеској, да би се током друге половине 18. века развио и у другим европским књижевностима. У енглеској књижевности овај правац се назива још и књижевношћу осећајности, а касније се уз одређене појаве развија у предромантизам. У Немачкој је такође прихваћен под називом осећајност и претходи немачкој варијанти предромантизма која се назива Штурм унд Дранг. Овај правац заступао је идеју да је срећа у самом човеку.

5.	<p>На линијама напиши како се назива:</p> <p>1. строфа од 6 стихова: _____</p> <p>2. строфа од 8 стихова: _____</p> <p>3. строфа од 9 стихова: _____</p>	
6.	<p>Присети се завршних стихова из <i>Горског вијенца</i> Петра II Петровића Његоша. Допуни стихове који недостају, а потом одговори на захтеве испод.</p> <p>Мрки Вуче, подигни бркове, Да ти виђу токе на прсима, Да пребројим зрна од пушака, Колика ти токе изломише! Мртву главу не диже из гроба Ни прекова бистра цефердара. Здраво твоја глава на рамена. Ти ћеш пушку другу набавити</p> <p>_____ !</p> <p>1. Ко изговара наведене стихове? _____</p> <p>2. Шта значи цефердар? _____</p>	
7.	<p>У наведеном низу лирских остварења подвуци сатиричну песму.</p> <p>КАД МЛИДИЈА УМРЕТИ МЕЂУ ЈАВОМ И МЕД СНОМ ЂАЧКИ РАСТАНАК</p> <p>ЈУТУТУНСКА НАРОДНА ХИМНА ВЕЧЕ SANTA MARIA DELLA SALUTE</p>	
8.	<p>Заокружи слово испред оног низа који тачно описује роман <i>Зона Замфирова</i> Стевана Сремца.</p> <p>а) У фабули романа је прича о љубави двоје младих, који потичу из различитих друштвених слојева. Радња је смештена у Нишу крајем 19. века.</p> <p>б) У фабули романа је прича о љубави двоје младих, који потичу из истих друштвених слојева. Радња је смештена у Врању крајем 18. века.</p> <p>в) У фабули романа је прича о љубави двоје младих, који потичу из различитих друштвених слојева. Радња је смештена у Нишу крајем 18. века.</p> <p>г) У фабули романа је прича о љубави двоје младих, који потичу из истих друштвених слојева. Радња је смештена у Врању крајем 19. века.</p>	
9.	<p>У наведеном низу подвуци наслов романа.</p> <p>ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ ВЕТАР НАРОДНИ ПОСЛАНИК</p> <p>ВЕЧИТИ МЛАДОЖЕЊА ГЛАВА ШЕЋЕРА РЕВИЗОР ДАНГА</p>	

10.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>а) У филозофији се развија нови правац позитивизам, чији је значајан представник Огист Конт. Т Н</p> <p>б) У психолошком реализму истиче се посебан однос аутора према индивидуалности. Т Н</p> <p>в) У српском фолклорном реализму доминирају теме и мотиви везани за сеоски живот и обичаје. Т Н</p> <p>г) Најзначајни представници енглеског реализма су Стендал, Балзак и Флобер. Т Н</p>	
11.	<p>Прочитај следећи одломак и размисли о ком књижевном делу је реч. Наслов ове приповетке напиши на линији.</p> <p style="background-color: #fff9c4; padding: 10px;"> Моја се мати мало и слабо кад шалила. По једанпут у години дана ја бих јој легао главом у крило. Тада би ме она чешкала по глави и говорила као малом детету: „Куждриво моје, ти слушај маму!”, али као да се одмах и застидела тога, јер би увек додавала: „Тако сам те увек мазила кад си био мали!” Неких пута после вечере ја запалим цигару и кажем: „Мамо, седи ти! Идем ја мало у кафану, чека ме Јоца доктор!” </p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(наслов приповетке)</p>	
12.	<p>Прочитај следећи одломак, а затим одговори на захтеве.</p> <ul style="list-style-type: none"> - А како си, ма? - А добро, Јурета како си? - А добро. А ћа? - А добро је и ћа. - А Миш? - А добро је и Миш. <p>1. Наслов приповетке: _____</p> <p>2. Аутор приповетке: _____</p> <p>3. Заокружи тачан одговор. У наведеном одломку препознајеш:</p> <p>а) монолог; б) дијалог; в) унутрашњи монолог.</p> <p>4. Заокружи тачан одговор. Питања и одговори који почињу са „А” имају функцију да означе:</p> <p>а) узбуђеност; б) равнодушност; в) незаинтересованост.</p>	
13.	<p>Ако бисмо за идеју једног реалистичког романа рекли да је тешко бити добар братар и поштен и добар човек, о ком роману је реч? Одговор напиши на линији.</p> <p style="text-align: center;">_____</p>	
14.	<p>Којој књижевној врсти припада песма „Сиво, суморно јутро”? Одговор напиши на линији.</p> <p style="text-align: center;">_____</p>	

15.	<p>Прочитај строфу из песме „Јутро на Хисару код Лесковца” Војислава Илића, а потом на линији напиши који је основни мотив ове строфе.</p> <p>Чуј! У долини тамној затутњи недељно звоно... Јелен се у гори прену и журно подиже главу, И пошто окрете поглед на зрочно пурпурни исток, _____ Он журно у скоку наже и оде у маглу праву. (основни мотив)</p>	
16.	<p>Прочитај следећу строфу, а потом одговори на захтеве испод.</p> <p>Сува, кржљава крушка, ко црна огромна рука, Суморно нада мном стоји. И криве њезине гране Наказно пружене стрше с изразом паклених мука, Ко да ме последњом снагом од мисли очајних бране.</p> <p>1. Заокружи тачан одговор. Рима је: а) укрштена; б) парна; в) обгрљена.</p> <p>2. Заокружи две одреднице које уочаваш у наведеним стиховима: а) епитет; б) поређење; в) реторско питање; г) словенска антитеза.</p>	
17.	<p>Заокружи тачан одговор. Где се одвија радња приповетке „Мост на Жепи”?</p> <p>а) у Вишеграду б) у селу Жепа в) на црногорском приморју</p>	
18.	<p>Заокружи тачан одговор. Алија Ђерзелез, јунак приповетке „Пут Алије Ђерзелеза”, потиче из:</p> <p>а) Црне Горе; б) Србије; в) Босне; г) Хрватске.</p>	
19.	<p>На линије испред следећих одломака из романа <i>Кад су цветале тикве</i> Драгослава Михаиловића напиши бројеве од 1 до 4 тако да одломци буду у хронолошком редоследу. Ми смо ти мало помогли.</p> <p>_____ А ви, ако некад одете на Душановац, погледајте га добро. Чујем да се доста променио; ако. Тада ћете се можда сетити да овде живи један човек који и кад стоји и кад хода, и кад се смеје и кад спава – плаче за њим; један човек који још може да се узда – једино у рат.</p> <p>__1__ Некако, међутим, још за време рата, а поготову после њега, код нас је одједном постао врло популаран бокс. Мој буразер се за време рата, заједно с илегалом, а можда и користећи га као заклон за њу, тиме бавио; Апаш је такође радио; а после њега, већ, готово да није било клинца са Душановца који то није покушао: Мита Мајмун, Ивица Леви, Стева Џамбас, сви.</p> <p>_____ До кевине смрти, после оног нокаута, још сам једанпут био поражен. И то, чини ми се, због судија; то се може десити. После тога – више ниједанпут.</p> <p>_____ После тога сам, кажем, боксовао још четрдесет пута и за све то време изгубио свега девет борби. Четири пута од тога – он ме је тукао. Никако нисам успевао да му нађем слабу тачку. – Лаж је то да има боксера који немају слабу тачку. Сви их имају!</p>	
20.	<p>Реши једначину.</p> <p>Реализам : романтизам = _____ : субјективност</p>	

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

	Други разред – републички ниво такмичења Решења	Напомене
1.	А. Власт Б. Сумњиво лице В. Народни посланик Коначно решење: Бранислав Нушић	Све тачно – 1 бод
2.	Софокле – <i>Антигона</i> Хомер – <i>Илијада</i> Антон П. Чехов – „Туга” Марин Држић – <i>Новела од Станца</i>	Све тачно – 1 бод
3.	г)	1 бод
4.	сентиментализам	1 бод
5.	1. секстина 2. октава 3. нона	Све тачно – 1 бод
6.	А у руке Мандушића Вука Биће свака пушка убојита 1. Владика Данило 2. Пушка (врста старинске пушке)	Све тачно – 1 бод
7.	<u>ЈУТУТУНСКА НАРОДНА ХИМНА</u>	1 бод
8.	а)	1 бод
9.	<u>ВЕЧИТИ МЛАДОЖЕЊА</u>	1 бод
10.	а) Т б) Г в) Т г) Н	Све тачно – 1 бод
11.	Ветар	1 бод
12.	1. Поварета 2. Симо Матавуљ 3. б) 4. а)	1 бод
13.	Бакоња фра Брне	1 бод
14.	описна / дескриптивна песма	1 бод
15.	јелен	1 бод

16.	1. а) 2. а), б)	Све тачно – 1 бод
17.	б)	1 бод
18.	в)	1 бод
19.	4, 1, 3, 2	Све тачно – 1 бод
20.	објективност	1 бод